

INFORMATĪVS ZIŅOJUMS

Par Stratēģiskā ietekmes uz vides novērtējuma rekomendāciju integrēšanu Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumos

saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII daļu

Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumiem ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats. Vides pārskats sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja 03.01.2006. vēstuli Nr. 7-04/7 “Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu”

Vides pārskatu pēc Bauskas rajona padomes pasūtījuma sagatavoja biedrība „Baltijas Vides forums”

Vides pārraudzības valsts biroja 06.09.2006. Atzinumā Nr. 49 secināts, ka Vides pārskats kopumā izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, ar atsevišķām nepilnībām; sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši minētajiem Ministru kabineta noteikumiem; plānošanas dokumenta ieviešana neradīs pārrobežu ietekmi un negatīvu ietekmi uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), tādēļ nav nepieciešams izstrādāt kompensācijas pasākumus. Birojs rekomendē papildināt Vides pārskatu ar informāciju par plānotajiem monitoringa pasākumiem un vides jomām, kam jāpievērš īpaša uzmanība. Tāpat ieteikts papildināt 7. nodaļu ar autoceļa A-7 rekonstrukcijas un Bauskas un Iecavas apvedceļa (Via Baltica) stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, kā arī precizēt vērtējuma būtiskuma analīzi (Vides pārraudzības valsts biroja 06.09.2006. Atzinums Nr. 49 pielikumā) Visas šīs rekomendācijas ņemtas vērā un iestrādātas pēdējā Vides pārskata redakcijā.

Vides pārskatā pievērsta uzmanība galvenajiem vides problēmām, iespējamiem risinājumiem un Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumu ietekmei šādās jomās:

- virszemes ūdeņu kvalitāte;
- pazemes ūdeņu kvalitāte;
- ūdenssaimniecība;
- gaiss (arī smakas);
- atkritumu apsaimniekošana;
- lauksaimniecība;
- mežsaimniecība;
- tūrisms un rekreācija;
- derīgie izrakteņi.

Realizējot teritorijas plānojuma grozījumus, ievērojot Latvijas normatīvos aktus, ir skaidrs, ka teritorijas plānojuma grozījumu īstenošana neatstās nelabvēlīgu ietekmi uz apkārtējo vidi, kā arī uz cilvēkiem un viņu veselību. Plānojumā iekļautas aizsargjoslas un citas nacionālajā līmenī noteiktās prasības, dotas vadlīnijas vietējo pašvaldību teritoriju plānojumiem..

Plānošanas dokumenta īstenošana radīs kopumā pozitīvu ietekmi uz vidi, jo paredzēts sakārtot vides infrastruktūru, regulēt rajona attīstību, ievērojot vides aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasības. Bauskas rajona teritorijas plānojuma

grozījumi paredz sakārtot un uzlabot ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, atkritumu saimniecības un transporta tīkla infrastruktūru, tādējādi samazinot dabas resursu patēriņu (ūdens un siltuma zudumus), piesārņojumu (notekūdeņi) un uzlabojot drošību un avāriju risku (auto un dzelzceļa transports). Paredzēti uzlabojumi civilās aizsardzības (arī ugunsdrošības) jomā.

Pozitīva ietekme būs Bauskas rajona teritorijas plānojumā noteiktajām vadlīnijām, kas paredz uzlabot sabiedrības informētību vides aizsardzības jomā (saistībā ar ūdens un gaisa piesārņojumu, dabai draudzīgu saimniekošanu, resursu patēriņa samazināšanu). Sabiedrības informēšanas jomā būtiska ir plānotā publiski pieejamo interneta pakalpojumu attīstība.

No iespējamām tiešajām ietekmēm analizēta apbūves, lauksaimniecības intensifikācijas, punktveida piesārņojuma avotu un cauruļvadu ietekme uz vidi. Kā netiešās ietekmes minētas apdzīvojuma struktūras izmaiņas, tūrisma intensitātes pieaugums un transporta plūsmas pieaugums. Kā viens no lielākajiem projektiem, kam ir būtiska ietekme uz vidi, ir novērtēts **autocela A-7 rekonstrukcija un jaunu apvedceļu būve ap Iecavas un Bauskas pilsētām, veidojot automaģistrāli Via Baltica**. Šim projektam ar Vides pārraudzības valsts biroja 2006. gada 17. maija lēmumu Nr. 320 piemērots ietekmes uz vidi novērtējums, tādējādi projekta īstenošanas ietekme uz vidi tiks vērtēta, kā arī pasākumi tā ietekmes vērtēšanā tiks izstrādāti šīs procedūras gaitā un rezultātā, tomēr Vides pārskatā analizētas arī iespējamās ietekmes uz vidi un uz sociālo sfēru rajonā.

No pašreiz vērojamām summārajām ietekmēm var nosaukt ūdeņu eitrofikāciju līdzšinējās lauksaimnieciskās darbības, punktveida piesārņojuma un pārrobežu pārneses rezultātā. Vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos īpaša uzmanība jāpievērš iespējam samazināt summāro piesārņojumu no lauksaimniecības zemēm, fermām un lauksaimniecības produktu pārstrādes ražotnēm. Tāpat atbalstāma un vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos aktualizējama ir Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumu vadlīnijās noteiktā iniciatīva attīstīt Latvijas un Lietuvas sadarbību ūdens pārvaldības jomā.

Teritorijas plānojuma grozījumiem netiek piedāvāti alternatīvie varianti.

Vides pārskatā netiek paredzēts, ka īstenojot Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumus, *Natura 2000* teritorijas varētu būt ietekmēta negatīvi, un tādēļ arī kompensējošie pasākumi nav paredzēti.

Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanai nav paredzamas pārrobežu ietekmes.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23.5 panta ceturtajā daļā noteikto, Vides pārskatā un Vides pārraudzības valsts biroja 06.09.2006. Atzinumā Nr. 49 sniegtie ieteikumi ņemti vērā Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumos, papildinot Paskaidrojuma rakstu un Teritorijas izmantošanas noteikumus ar rekomendācijām paredzēto pasākumu izvērtēšanai un ietekmes uz vidi mazināšanai.

Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumos paredzētos pasākumus būtiski grozīt nebija nepieciešams, jo netika konstatēta plānojuma dokumenta īstenošanas būtiska pārrobežu ietekme un tāda ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā dēļ būtu nepieciešams veikt kompensācijas pasākumus.

Kā iespējama summārā ietekme vērtēta slodze uz ūdeņiem, ko izraisa lauksaimniecības noteces un pārtikas pārstrādes rūpniecība, jo šo nozaru attīstība plānota visā rajonā un plānotajos attīstības centros. Tādēļ šo slodzi mazināšanai jāpievērš īpaša uzmanība.

PASKAIDROJUMA RAKSTA sadaļās iekļautās rekomendācijas:

4. Bauskas rajona dabas apstākļi

Ģeoloģija un derīgie izrakteņi

Kūdras resursi. Ja paredzēts uzsākt derīgo izrakteņu ieguvu jaunā vietā vai paplašinot esošos licences laukumus, jāizvērtē iespējamā ietekme uz aizsargājamām sugām un biotopiem, sevišķi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, un to apkārtnē un mikroliegumu tuvumā. Īpaši svarīgi izvērtēt kūdras ieguvu, jo tā būtiski ietekmē hidroloģisko režīmu.

6. Zemes izmantošana

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes

Meliorācija. Ja tiek veidotas jaunas meliorācijas sistēmas, katrā gadījumā jāizvērtē, vai hidroloģiskā režīma maiņa negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas – *Natura 2000* un mikroliegumus. Tas attiecas galvenokārt uz aizsargājamiem purviem, ūdenstecēm, avotiem, slapjiem meža tipiēm un mitrām pļavām.

Meža zemes

Apmežošana. Perspektīvās mežu teritorijas nosakāmas, lai sekmētu aizaugošo un citās saimniecības nozarēs neizmantojamo zemju apmežošanu. Apmežojot mazauglīgās vai citādi neizmantotās zemes, tiek vairota šo zemju vērtība, perspektīvā pieejamās koksnes resursi, kā arī palielinātas meža – skābekļa ražotāja un ogļskābās gāzes absorbenta – platības.

Mežainība ir lielāka rajona dienvidaustrumu daļā, kur ir lielākie mežu masīvi. Jāizvērtē iespējas palielināt mežu teritorijas pārējā rajona daļā, kurā mežainība ir neliela. Tomēr jāņem vērā, ka apmežojot lauksaimniecībā pašreiz neizmantojamās zemes, var tikt iznīcināti bioloģiski vērtīgi zālāji vai putnu barošanās vietas, tādēļ apmežošanai jānotiek plānotā un sistemātiskā veidā, saskaņā ar sugu un biotopu ekspertu atzinumiem. Tāpat jāievēro, ka Zemgales ģeobotāniskajam rajonam ir raksturīgi platlapju koku meži, tādēļ apmežošanai vēlamās koku sugas būs platlapju koki - oši, ozoli, liepas un citi. Ja dažādu iemeslu dēļ apmežošana ar šīm sugām nav iespējama, tomēr ieteicams izvēlēties lapu kokus.

Apbūves platības

Komunālā saimniecība, infrastruktūra. Tā kā Bauskas rajona teritorija nākotnē varētu tikt attīstīta kā dzīvesvieta arī citur strādājošiem, iedzīvotāju skaits palielināsies gan esošajās apdzīvotajās vietās, gan jaunās apbūves teritorijās. Ja ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības infrastruktūra netiek plānota saskaņoti ar apbūvi, rodas situācijas, kad jaunās apbūves teritorijas rada papildu slodzi uz apkārtējo vidi – ūdens piesārņojumu, atkritumu apjoma pieaugumu, nelegālas atkritumu izgāztuves, paaugstinātu trokšņa līmeni. Savlaicīga komunālās saimniecības infrastruktūras plānošana var būtiski uzlabot stāvokli.

Plānojot attīstīt rūpniecisko ražotņu un lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumu celtniecību, katrā gadījumā jāizvērtē būvēšanas vietu un iespējas attīrīt notekūdeņus un izmešus gaisā (arī smakas).

7.2. Lauksaimnieciskās ražošanas teritorijas

Nitrātu jutīgā teritorija. Lauksaimniecības intensifikācija var ietekmēt vides kvalitāti, sevišķi virsūdeņu un gruntsūdeņu kvalitāti. Noplūde no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm ir atkarīga no augu aizsardzības līdzekļu, minerālmēsļu un organiskā mēslojuma lietošanas intensitātes un laika perioda, augsnes granulometriskā sastāva un reakcijas, organisko vielu daudzuma augsnē. Ķīmisko savienojumu un elementu izskalošanos palielina ierīkotās meliorācijas sistēmas.

Ieviešot ES Nitrātu direktīvu Nr.91/676/EEK 2001. gada 18. decembrī ir izdoti MK noteikumi Nr. 531 “**Par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem**”. Saskaņā ar šiem noteikumiem Bauskas rajons noteikts kā īpaši jutīga teritorija, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā ūdens un augsnes piesārņojuma ar nitrātiem, kā arī šo teritoriju noteikšanas kritērijus un apsaimniekošanas kārtību.

Ierobežot piesārņojumu var, ievērojot aizsargjoslu izmantošanas noteikumus un saglabājot mitrājus, kā arī atstājot neapstrādātas buferjoslas gar ūdenstecēm un meliorācijas grāvjiem.

Upju ielejās ieteicams atbalstīt un veicināt bioloģiskās lauksaimniecības metožu izmantošanu.

Invazīvās sugas. Visās pašvaldībās problēma ir latvāņi, tomēr piedāvāto atbalstu lauksaimniekiem latvāņu apkarošanā daudzi nevar izmantot, jo ir noteikts minimālās atbalstāmās platības ierobežojums 5 ha, un tik lielas platības parasti latvāņi neaizņem. Pat, ja reālā latvāņu audze ir lielāka par 5 ha, bieži zeme pieder dažādiem īpašniekiem, un katrā zemes gabalā esošā latvāņu aizņemtā platība ir nepietiekami liela atbalsta saņemšanai.

Pasākumi izklīdētā piesārņojuma mazināšanai lauksaimniecībā. Pievērst vairāk uzmanības iespējām mazināt izklīdēto ūdens piesārņojumu, veicinot labas lauksaimniecības prakses ieviešanu lauksaimniecības uzņēmumos, pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību, buferzonu izveidošanu ap ūdenstecēm. Meliorēto un iztaisnoto mazo upju renaturalizācija palīdz aizturēt organisko piesārņojumu un tas nenonāk lielajās ūdenstecēs.

10. Inženiertehniskās komunikācijas

Elektroapgāde

Hidroelektroenerģija. Ja tiek plānota jaunu hidroelektrostaciju būvniecība, jāņem vērā līdzšinējā negatīvā pieredze Latvijā ar HES ietekmi uz vidi, izvairoties plānot HES būvi neizmainītos, dabiskos upju posmos.

12. Vides kvalitāte

Atmosfēras gaisa kvalitāte

Tā kā Bauskas rajonā arvien lielāka nozīme ir tranzīta transporta plūsmām („VIA BALTICA”), pieaug piesārņojums, putekļi, drošības problēmas un troksnis, ko rada transportlīdzekļi.

Pēdējo gadu laikā ir aktualizējies smaku problēma – Bauskas pilsētas tuvumā atrodas SIA „Lielzeltiņi”, kurā ietilpstošā lopbarības ražotne rada smakas, kas traucē lielu daļu Bauskas pilsētas iedzīvotāju, šo smaku dēļ ražotnes tuvumā nav iespējams plānot jaunu dzīvojamo apbūvi. Tāpat traucējošas ir Bauskas piena kombināta notekūdeņu smakas. Potenciāli smaku avoti ir lieli cūkkopības kompleksi, kas pašlaik attīstās.

Virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte

Novērst piesārņojumu gan pazemes, gan virszemes ūdeņos - pievērst vairāk uzmanības iespējām mazināt izkliedēto piesārņojumu, veicinot labas lauksaimniecības prakses ieviešanu lauksaimniecības uzņēmumos, pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību, buferzonu izveidošanu ap ūdenstecēm; ierobežot punktteida piesārņojumu, pieprasot rūpniecības uzņēmumiem izvēlēties atbilstošas notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģijas.

13.2. Mikroliegumi un citi pasākumi dabas aizsardzībā

Bauskas rajona teritorijā nodibināti pavisam 32 mikroliegumi dažādu aizsargājamo sugu un biotopu labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanai. Saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 30.janvāra noteikumu Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”, 41.punktu informāciju par mikroliegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm drīkst izplatīt tikai ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras atļauju. Bauskas rajona teritorijas plānojuma grozījumos un vietējo pašvaldību plānojumos nav pieļaujams izplatīt tādu informāciju par mikroliegumos sastopamajām sugām, kas var apdraudēt to saglabāšanos.

Viens no Bauskas rajonā nodibinātajiem mikroliegumiem – platlapju meža biotops „Ozoldārzs” – ir noteikts kā *Natura 2000* teritorija.

Bauskas rajonā ir veikta **bioloģiski vērtīgo zālāju** inventarizācija, kuru apsaimniekošanai ir pieejami līdzekļi Lauku atbalsta dienestā. Latvijas īpaši aizsargājamo augu sarakstā vienu trešdaļu veido augu sugas, kuru izplatība saistīta ar zālājiem. Pašlaik zālāju platības (pļavas un ganības) aizņem aptuveni 569 tūkst. ha, kas ir 23 % no lauksaimniecībā izmantojamās zemes jeb 8,8 % no kopējās valsts teritorijas. Pēc Latvijas Dabas fonda 2000. – 2002. gadā veiktās inventarizācijas rezultātiem Bauskas rajonā bija konstatēti 173 bioloģiski vērtīgie zālāji 472 ha platībā. 2005. gadā jaunu pļavu inventarizācijas rezultātā atklāja 23 jaunas platības 89,7 ha platībā.

Latvijā ir vērojama divu veidu dabīgo zālāju degradācija - intensīvi apsaimniekotās platībās degradējas un izzūd savvaļas augu sugu daudzveidība, samazinās slēptuvju, ligzdošanas un barošanās vietas putniem un citiem faunas pārstāvjiem. Otrs degradācijas process ir bioloģiski vērtīgo zālāju aizaugšana ar krūmiem.

Dabiskie meža biotopi (saukti arī par mežaudžu atslēgas biotopiem) ir tādas vietas mežā, kur ir nodrošināta izdzīvošanas iespēja retām un apdraudētām sugām ar ļoti specifiskām prasībām pret dzīvesvietu. Šīm sugām nepieciešamie elementi un apstākļi visbiežāk atrodas vietās, kur mežs pastāv jau simtiem gadu un kur saimnieciskā darbība nav veikta ļoti ilgā laika posmā vai veikta nenožīmīgā apjomā.

Šajās vietās vienkopus dzīvo daudz vairāk apdraudēto sugu nekā citās teritorijās, galvenokārt ziedaugi, sūnas, ķērpji, sēnes, kā arī kukaiņi un gliemji. Bauskas rajonā ir konstatēti 705 dabiskie meža biotopi ar kopējo platību 1107.1 ha.

Joprojām pastāv tāda aizsardzības kategorija kā aizsargājami meža iecirkņi. **Īpaši aizsargājami meža iecirkņi (ĪAI)** tika veidoti 90-tajos gados īpaši aizsargājamu sugu, bioloģiski nozīmīgu biotopu un kultūrvēsturisku vietu aizsardzībai. Īpaši aizsargājami meža iecirkņi tika izdalīti, balstoties uz likumu "Par meža apsaimniekošanu un izmantošanu" un MK noteikumiem Nr. 132 "Par mežu ieskaitīšanu kategorijās un īpaši aizsargājamu meža iecirkņu izdalīšanu". Īpaši aizsargājamu meža iecirkņu veidošana tika pārtraukta ar brīdi, kad spēku zaudēja iepriekš minētie normatīvie akti un stājās spēkā MK 08.05.2001. noteikumi Nr. 189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā". Noteikumi nosaka tos iecirkņu veidus, kuriem ir saimnieciskās darbības ierobežojumi līdz to izvērtēšanai atbilstoši mikroliegumu veidošanas kritērijiem.

Saskaņā ar 2005.gada 15.septembra grozījumiem likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” dabas parks „Bauska”, dabas liegumi „Zaļezera purvs”, „Īslīce”, „Kalēju tīrelis” un „Paņemūnes meži” un dabas pieminekļi „Skaistkalnes karsta kitenes” un „Kulšēnu avots”, kā arī mikroliegums (platlapju meža biotops) „Ozoldārzs” iekļauti Latvijas *Natura 2000* – Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā.

16. Riska teritorijas

Cauruļvadi ir paaugstināta vides riska objekti. Veicot nelegālus pieslēgumus maģistrālajam naftas vadam, regulāri rodas noplūdes, tādējādi piesārņojot ūdeņus. Apdraudēta ir arī bioloģiskā daudzveidība dabas lieguma “Paņemūnes meži” teritorijā. Vides risku rada arī karsta procesi reģionā, kurā atrodas naftas vads. Tāpēc būtiski ievērot Aizsargjoslu likumā paredzētās prasības drošības aizsargjoslām, iekļaujot tās arī vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos.

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS NOTEIKUMU sadaļās iekļautās rekomendācijas

3. Vadlīnijas apdzīvojamības plānošanai

Ieteikumi summārā ūdens piesārņojuma mazināšanai. Gandrīz visos attīstības centros paredzēts attīstīt lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecisko ražošanu. Visumā pārstrādes uzņēmumu atrašanās lauksaimnieciskās ražošanas reģionā ir vērtējama pozitīvi, jo samazina pārvadājumu radīto piesārņojumu. Tomēr, ņemot vērā faktu, ka līdz šim zināmie lielākie un lielāko ietekmi uz vidi radošie punktveida ūdeņu piesārņojuma avoti ir tieši lauksaimniecības produktu ražošanas un pārstrādes uzņēmumi, bet ļoti būtisks izkliedētā piesārņojuma avots ir lauksaimniecība (Bauskas rajons ir īpaši jutīga vides teritorija saskaņā ar Nitrātu direktīvu), vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos īpaša uzmanība jāpievērš iespējam samazināt summāro piesārņojumu no lauksaimniecības zemēm, fermām un lauksaimniecības produktu pārstrādes ražotnēm.

Papildinājumi Vadlīnijām vietējo pašvaldību plānojumam:

- Pievērst vairāk uzmanības iespējām mazināt izkliedēto piesārņojumu no lauksaimniecības zemju notecēm.
- Ierobežot piesārņojumu var, ievērojot aizsargjoslu izmantošanas noteikumus un saglabājot mitrājus, kā arī atstājot neapstrādātas buferjoslas gar ūdenstecēm un meliorācijas grāvjiem.
- Upju ielejās ieteicams atbalstīt un veicināt bioloģiskās lauksaimniecības metožu izmantošanu.
- Problēma rajonā ir meža un pamesto ražotņu un fermu piesārņošana ar atkritumiem, jāsakārto atkritumu apsaimniekošanas sistēma un jāveic sabiedrības izglītošana.
- Plānojot lauksaimniecības zemju apmežošanu, jāņem vērā dabas aizsardzības un ainavu aizsardzības aspekti, kā arī Zemgales reģionam raksturīgu koku sugu izvēle (cietie lapu koki).
- Ieteicams veicināt meža īpašniekus apmācīšanu videi draudzīgas mežsaimniecības pamatprincipu ievērošanai.

4.3. Ciemu apbūves teritorijas

Komunālā saimniecība, infrastruktūra. Tā kā Bauskas rajona teritorija nākotnē varētu tikt attīstīta kā dzīvesvieta arī citur strādājošiem, iedzīvotāju skaits palielināsies gan esošajās apdzīvotajās vietās, gan jaunās apbūves teritorijās. Ja ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības infrastruktūra netiek plānota saskaņoti ar apbūvi, rodas situācijas, kad jaunās apbūves teritorijas rada papildu slodzi uz apkārtējo vidi – ūdens piesārņojumu, atkritumu apjoma pieaugumu, nelegālas atkritumu izgāztuves, paaugstinātu trokšņa līmeni. Savlaicīga komunālās saimniecības infrastruktūras plānošana var būtiski uzlabot stāvokli.

Papildinājumi Vadlīnijām vietējo pašvaldību plānojumam:

- Vietējām pašvaldībām teritorijas plānojumos rūpīgi izvērtēt iespējamo smaku avotus, un nepieļaut smakas izdalīšanu objektu būvniecībā dzīvojamās apbūves un rekreācijas zonu tuvumā.

Transporta infrastruktūras teritorijas

6.1. Autoceļu infrastruktūra

Pasākumi transporta plūsmas ietekmes mazināšanai. Vietējo pašvaldību teritorijas plānojumos paredzēt pasākumus transporta plūsmas ietekmes mazināšanai – aizsargstādījumus vai īpašus plastikāta vairokus vietās, kur dzīvojamā apbūve ir tuvu ceļiem, drošības pasākumus (arī velosceļus un gājēju ceļus).

7. DABAS AIZSARDZĪBA

Pasākumi un projekti, kas var radīt ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos rūpīgi jāizvērtē pasākumi, kas var ietekmēt nosaukto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (sevišķi *Natura 2000*

teritoriju) aizsargājamās sugas un biotopus, hidroloģisko režīmu, piesārņojuma līmeni un ainaviskās vērtības. Šādu ietekmi var radīt derīgo izrakteņu ieguve, meliorācijas sistēmu renovācija un jaunu sistēmu izveide (attiecībā uz aizsargājamām teritorijām, kuru dabas vērtības atkarīgas no mitruma režīma – dabas liegumiem „Zaļezera purvs”, Kalēju tūrelis”, „Paņemūnes meži”, dabas pieminekļiem „Kulšēnu avots” un „Bārbeles sērūdeņraža avots”), derīgo izrakteņu ieguve, ceļu būve un rekonstrukcija, nepārdomāta apmežošana, zemju transformācija un apbūve. Pie tam jāņem vērā darbības ne tikai aizsargājamās teritorijas robežās, bet arī ārpus tām, ja šādas darbības var radīt būtisku ietekmi. Rūpīgi jāizvērtē darbības, kas var izraisīt vai pastiprināt ģeoloģiskos procesus (piemēram, karsta procesus) ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko pieminekļu tuvumā.

Bauskas rajonā atrodas vairākas pēc platības ļoti nelielas aizsargājamās teritorijas („Īslīce”, „Kulšēnu avots”, arī „Kalēju tūrelis” un „Skaistkalnes karsta kritenes”), kā arī *Natura 2000* teritorija mikroliegums (platlapju meža biotops) „Ozoldārzs”, kuras jo paši pakļautas apkārtējām ietekmēm, tādēļ to aizsardzība rūpīgi jāplāno.

Vēlama ir dabas aizsardzības plānu izstrāde arī citām Bauskas rajona īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Tā kā Bauskas rajons tā auglīgās augsnes dēļ jau vēsturiski tiek intensīvi izmantots lauksaimniecībā, paplašinās apbūves teritorijas un attīstās rūpniecība, neskartas dabas paliek arvien mazāk, tādēļ jāpūljas par esošo vērtību saglabāšanu.

9. Riska teritorijas un objekti

Karsta procesi. Tā kā rajona DA daļā novērojami aktīvi karsta procesi, to aktivizēšanās var radīt draudus cilvēku drošībai un materiālajām vērtībām, jo īpaši, ja tiek uzsāktas pazemes ūdens līmeni ietekmējošas aktivitātes (jaunu aizsprostu būve uz upēm vai derīgo izrakteņu iegūšanas intensificēšana). Rūpīgi izvērtēt visas ar ģeoloģiskiem procesiem saistītās aktivitātes, konsultējoties ar ģeoloģijas speciālistiem.